

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

Hapishanelerdeki en yakıcı insan hakları ihlallerinin başında hasta mahpusların durumu gelmektedir. Tahliyesi için defalarca başvuru yaptığımız ve tahliyesi önündeki yasal engelin kaldırılması için kanun teklifi verdiğimiz ancak hala hapishanede olan Abdulkadir Kuday'ın durumu günden güne ağırlaşmaktadır. Kuday, 2021'de bel fıtığı ameliyatı olmuş, 3 ay sonra yanlış teşhis konulduğu fark edilmiş, daha sonra ALS hastalığı teşhisi konmuş ve kısmi felç geçirerek yatalak duruma gelmiştir. 30 Ekim 2023'te Adli Tıp Kurumu "yaşamını tek başına idame ettiremez" raporu vermiştir. Şu anda 40 kilonun altında, nefes almakta güçlük çekiyor, hastalığı iç organlarına yayılmış durumda, mamayla bile beslenemiyor. Ayda bir kez ring aracıyla hastaneye sevk ediliyor, ring aracının sağlıksız koşulları da hastalığını ilerletiyor. Ayrıca hastanede bu hastalıkla ilgili uzman hekim de bulunmuyor. Kuday'ın tahliye edilmeme gerekçesi ise İnfaz Kanunu'nun 25. maddesindeki "ağırlaştırılmış müebbetle infaza hiçbir surette ara verilemez" düzenlemesi.

Kuday ile aynı koşuğa bulunan iki eli bilekten kesilmiş koah ve tüberküloz hastası olan Ergin Aktaş'ın da 2013'ten beri Adli Tıp Kurumu tarafından ayrı ayrı 6 kez verilmiş "cezaevinde kalamaz" raporu bulunuyor ancak Aktaş, emniyetten gelen "tehlikeli" ibaresinin yer aldığı "güvenlik" raporu nedeniyle serbest bırakılmıyor. İnfaz Kanunu'nun 16. maddesinin 6. fıkrasına göre "toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturacağı" değerlendirilerek tahliyesi engelleniyor.

Bu iki hasta mahpusla aynı koşuğa bulunan Serdal Yıldırım'ın 19 Ağustos 2024'te tahliyesiyle birlikte Ergin Aktaş ve Abdulkadir Kuday'ın ihtiyaçlarını birbirinin gidermesi imkansız hale gelmiş durumda. Kaldı ki hasta mahpusların tahliyeleri gerekirken bu yöntemle birbirlerine bakımla yükümlü kılınması onları hem fiziksel hem psikolojik olarak ayrıca zorlamaktadır. Bakanlığın bu yaklaşımı mahpusların insan onuruna uygun bir yaşam sürdürebilmesi temel ilkesine aykırıdır.

Türkiye'nin insan hakları alanında taraf olduğu uluslararası anlaşmalar ile Anayasa ve diğer ilgili mevzuat ve uygulamalar arasında uyum sağlamak amacıyla yapılması gereken değişiklikleri tespit etmek ve bu amaçla yasal düzenlemeler önermek, Türkiye'nin insan hakları uygulamalarının, taraf olduğu uluslararası anlaşmalara, Anayasa ve kanunlara uygunluğunu incelemek ve bu amaçla araştırmalar yapmak, bu konularda iyileştirmeler, çözümler önermek, insan haklarının ihlale uğradığına dair iddialar ile ilgili başvuruları incelemek veya gerekli gördüğü hâllerde ilgili mercilere iletmek Komisyonun görevleri arasındadır.

Tüm bu sebeplerle,

1. Metris R Tipi Kapalı Cezaevi'ndeki Abdulkadir Kuday'ın ve Ergin Aktaş'ın Komisyon tarafından kurulacak bir heyetle ziyaret edilmesini,
2. Abdulkadir Kuday'ın tahliyesi önünde engel teşkil eden İnfaz Kanunu'nun 25. maddesindeki infaza hiçbir surette ara verilmeyeceği düzenlemesinin umut hakkı bağlamında işkence ve kötü muamele olduğuna dair Türkiye aleyhine verilmiş AİHM'in Öcalan/Gurban/Kaytan kararları gözetilerek tahliyesi için yasal düzenlemelerin Adalet Bakanlığı'na önerilmesini,
3. Ergin Aktaş'ın tahliyesi önünde engel teşkil eden İnfaz Kanunu'nun 16. maddesinin 6. fıkrasındaki "toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturacağı" düzenlemesi keyfi ve belirsiz bir uygulamaya dönüştüğünden değiştirilmesi için yasal düzenlemelerin Adalet Bakanlığı'na önerilmesini, hakkında "ağır ve somut tehlikenin" bulunup bulunmadığına dair yeni bir gerekçeli rapor yazılması gibi iyileştirmeler ve çözümler üretilmesi için gerekli girişimlerde bulunulmasını,
4. Tahliyenin sağlanamaması halinde iki hasta mahpusun da birbirlerine bakmakla yükümlü kılındığı ancak bunun oldukça zor olduğu bilinmekle, ***kendilerinin talepleri gözetilerek*** yaşamlarının kolaylaştırılması için gerekli adımların atılması için Adalet Bakanlığı nezdinde girişimlerde bulunulmasını arz ve talep ederiz.

Gülistan Kılıç KOÇYİĞİT

DEM Parti Grup Başkanvekili

Kars Milletvekili

Sezai TEMELLİ

DEM Parti Grup Başkanvekili

Muş Milletvekili